

۴- وەرگرتنى پىشتىوانى رۆم و ئەرمەنى و كورد و فارسەكان بۇ ھاوكارى كوردنى و يارمەتى دانى.

۵- ستەمى كاربەدەستانى عەباسى لەجوتىيار و كارمەندانى دەولەت و گەلانى ناعەرمب لەو سەردەمەدا.

ئايدىيۇلۇڭزىيى بىزوتنەوئەكە

لەررووى ئايىنى و كۆمەلایەتتىيەوئە:

سەبارەت بەو ئايدىيۇلۇڭزىيەيى كە بىزوتنەوئەكە و خودى بابەكى رابەرى بىزوتنەوئەكە ھەلىان گرت و ھەزاران لایەنگىريان لەدەورى خۇيان پى كۆكردەوئە، ئايدىيۇلۇڭزىيەكە پىشت ئەستور بوو بە چەندىن رىفۇرمى ئايىنى و كۆمەلایەتى لەوانە:

۱- لەرووى باوئەپەوئە دەچوئەوئە سەر زەردەشتى و مەزەكى و باوئەپەيان بە ھەردو ھىزى خىر و شەر ھەبوو، كە (خواوئەندى روونكى و تارىكى) بوون.

۲- باوئەپەيان بە دادوئەرى كۆمەلایەتى ھەبوو و داواى ملكەچ نەكردىيان دەكرد بۇ دەربەگ و خەلىفە عەباسىيەكان و باج نەدان پىيان.

۳- داواى دابەشكردنى زەوى و داھاتى دەولەتتىيان بەسەر سەرچەم خەلىكىدا كرد.

۴- باوئەپەيان بە ئازادى ژنان و بەرزكردنەوئە پايەيى كۆمەلایەتتىيان ھەبوو.

۵- داواى پاراستنى بەرژەوئەندى گشتى و نەھىشتىنى بەرژەوئەندى تاكە كەسىيان كرد.

كورد و بىزوتنەوئە پايەكى خورەمى:

كورد يەككىكە لەو پىشتىوانە سەرەكىانەى بىزوتنەوئەكە كە رۆلى ديار و بەرچاوى خۇيان گىرا، سەرچاوەكان ئامازە بەوئە دەكەن، كە يەككىكە لەسەر كوردەكانى كورد بەناوى (عيسمەتى كوردى) كە لەرۆڭگارى بىزوتنەوئەكەدا ھەرمانرەواى شارى مەندى ئازەربايجان بوو، لەسالى ۲۲۰ ك/ ۸۲۵ ز پەيوئەندى بە بىزوتنەوئەكەو كرد و شارەكە و ناوچەكانى دەوروبەرى خستە ژىر دەسەلاتى بابەكى خورەمى رابەرى بىزوتنەوئەكە، ئەم ھەلوئىستەش واى لەكۆمەلەئىك سەرۆك ھۆزى كوردى ناوچەكە و دەوروبەرى كرد، كە پەيوئەندى بە بىزوتنەوئەكەو بەكەن و ناوچەكانى ژىر دەسەلاتىيان بىخەنە خزمەتتىيەوئە، ھەررەھا ھەزاران جوتىيارى كورد لەپال جوتىيارانى فارس و ئەرمەن و رۆم بەشدارىيان لەم بىزوتنەوئەيەدا كرد، ئەم ھەلوئىستەى كوردەكان بۇ بىزوتنەوئەيەكى سىياسى و كۆمەلەئەتى و ئايىنى وھا بە سەرچەم توپزەكانىيەوئە ھەر لەمىر و سەرۆك ھۆز و جوتىيار و كاسبكارەوئە سەلماندى ئەو راستىيە بوون، كە دەسەلاتدارانى عەباسى ھاوكار و پىشتىوانى مافى رەواى ئەوان و ئاسانكردنى بارى بىزوتنەوئەبوون، بەلكو بارى كورد لەپال بارى ئەو گەلانى تر ھەر قورس و ناھەموار بوو، ديارە ئەو ھەلوئىستەى كوردەكانىش كە ھىزى چەكدار و تواناى ماددى و

(ئىسحاقى كورى ئىبراھىم) لەسالى ۲۱۸ ك/ ۸۲۳ ز بۇ سەر مەلئەندى بىزوتنەوئەكە زىيانكى گەورەى بە مەلئەندى و ناوچەكانى ژىر دەسەلاتى گەياندى و بىزوتنەوئەكەيانى بەرەو لاوازى برد.

۲- خەلىفە موئەسسەمى عەباسى بوچەى تايبەت و گەورەى بۇ لىدان بىزوتنەوئەكە و سەرانى تەرخانكرد و ھەولى كرىنى سەرۆك ھۆز و كەسايەتتىيەكانى دا، تەنانەت بۇ ھەر رۆژە شەر و پىكدادانىك دە ھەزار درھەمى تەرخانكرد.

۳- بە دىل گىرانى (عيسمەتى كوردى) لەلایەن ھاوكار و لایەنگرىكىيەوئە كە (ئىبن ئەلبەعىث) بوو، ھەك كارىكى خىانەتكارى شىرازى سوپاكەى بابەك و ورەى ھىزەكەى لەبەرىك ھەلوئەشاندى، چونكە عيسمەت سەر كوردەيەكى ديار و بە تواناى بىزوتنەوئەكە بوو.

۴- كەسايەتى و دلرەقى (ئەفشىن)ى توركى سەر كوردەى خەلىفە موئەسسەمى عەباسى و كاوول و وىرانكردن و سوتاندىنى ئەو ناوچانەى دەستى بەسەرداگرت و درىژكردنەوئەى بەرەى شەرەكان و ماوئەى شەرەكان و گەمارۆ خستەسەر ھىزەكانى بابەك زىاتر ورەى ھىزەكانى بابەكەيان دابەزاندى.

۵- واھىنانى سەرانى ئەرمەنى و ئىمپراتورىيەتى بىزەنتىنى لەكۆمەك كردنى بىزوتنەوئەكە لەدەرئەنجام رىكەوتنامەيەكى خەلىفە موئەسسەم لەگەل ھەر لایەكىاندا، بىزوتنەوئەكەى بى پىشتىوان ھىشتەوئە.